

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60, este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSÓ

Egyes szám ára 10 fillér
Előfizetés: 1/4 évre 6 P, 1 hónapra 2 P
Postakártyaképz. csekk: 34.141

Hadüzenet

Elhangzott a hadüzenet a fekete piac hiénái ellen. A közellátásügyi miniszter üzent hadat szabadkai beszédében, melyben nyíltan megmondta, hogy azok, akik a maguk hasznáit hajszolva, felverik az árakat a fekete piacon értékesítik árujukat, hazaárulást követnek el, a hazaárulók büntetése pedig a halál.

Kemény, komoly szavak ezek. Sütyukat növeli, hogy az Európa és benne Magyarország boldogabb jövődjéért harcban álló magyar nemzet közellátásának felelős vezetője májából hangzottak el.

A szabadkai beszéd egyrészt utolsó figyelmeztetés volt azok felé, akik eddig vagy nem értették, vagy nem akarták megérteni, hogy az árdragálással, az áruk fekete piacon való értékesítésével a nemzet egyeteme ellen vétének; másrészt viszont az itthoni front általános mozgósítása.

Harcot hirdetett a közellátásügyi miniszter és minden magyart hadba szólított a fekete piac hiénái ellen. Azt jelenti a belső front mozgósítása, hogy valamennyiönknek katonás fegyvellemmel kell teljesíteni azokat a feladatokat, melyeket az árdragálók, a fekete piac teljes és végleges felgöngyölítésére megindított harc ró ránk.

Vártuk már ezt a kemény, határozott hadüzenetet. A rendőrkapitányságokon, a bíróságok előtt lefolyt árdragítási tárgyalások tömege bizonyította, hogy nem lehet tovább kesztyűs kézzel bánni azzal a lelkiismeretlen patkánysereggel, mely sőtétben végzett törvényellenes cselekedeteivel az ország közellátását állta alá.

Meguóltbenve vettünk tudomást az egyes tárgyalások lefolyásából, hogy míg a becsületesen dolgozók százezrei a háborús megszorítások következtében hazafias öntudattal vállaltak minden áldozatot, addig mások a fekete piacon összeharáscolnak minden földi jót, hogy fényűző életmódjukat továbbra is biztosítsák.

A fekete piac áldozatai mindig mindenütt a kisemberek. A kétkézi munkások, kubikosok, kisiparosok, kiskereskedők, kistisztviselők, tehát a nemzet egyetemének gerince az a réteg, melytől a fekete piac hiénái elvonták a közszükségleti cikkeket. Is-

merjük a hiénákat. Számталanszor bebizonyosodott már, hogy a fekete piac »nagymesterei« azonosak azokkal, akik a rémhíreket gyártják, a londoni és moszkvai rádiót hallgatják s főtáplálékuk a »Zs-vitamin«. Határozott céljuk van azzal, hogy

felverik az árakat, zugkereskedelmet folytatnak s ez a cél: megnehezíteni a közellátást, aláásni az ország rendjét, elégedetlenséget szítani, segíteni annak a plutokrata-bolsevista frontnak, mely ellen hős honvédek küzdenek a fronton.

Ezt értse meg végre minden magyar, ezzel a tudattal induljunk a közellátásügyi miniszter komoly, intő szavára a küzdelembé, melynek célja a fekete piac teljes felszámolása, a hiénabandák kiirtása.

Sz.

Sztalingrád fontosabb részei már német kézen vannak

A város belső területén előretörő német ék elérte a Volga partját

KETTÉVÁGJÁK A HARCOLÓ BOLSEVISTA CSAPATOKAT

Berlin, szeptember 16.

Berlini katonai szakértők szerint Sztalingrád fontosabb részei már német kézen vannak. A német csapatok észak, dél és nyugat felől nyomulnak be a városba. A nyugat felől való német előretörés — mondják Berlinben — döntő jelentőségű lehet, mert az erről előrenyomuló német csapatok kettévághatják a Sztalingrádban küzdő bolsevista erőket.

A németek a város belterületén

szerteágazó védelmi rendszerrel tállták magukat szemben és házról házra kell harcolniok. A védők elszántan harcolnak, mert a Volga tulsó partjáról gépfegyverek merednek rájuk és kergetik őket harcba.

Zürich, szeptember 16.

Ideérkezett jelentések szerint a sztalingrádi csata hevessége fokozódott. A harc súlypontja a város délnyugati részében van. A német páncélosok ide is behatoltak s 800 méterrel közelebb jutottak a belvároshoz.

Róma, szeptember 16.

A Popolo di Roma jelenti: Kedden este döntő fontosságú hír érkezett a sztalingrádi harcokról az olasz fővárosba. A jelentés szerint a Sztalingrádban előretörő német ék elérte a Volgát.

Ennek az erős német éknek az előretörése következtében foglalták el a németek a központi pályaudvart. Német részről figyelmeztetnek arra, hogy a város területének az a része, mely még szovjet kézen van, jóval nagyobb annál a résznél, melyet a németek már elfoglaltak.

Sztalin újabb kétségbeesett sürgetése a második arcvonal felállítására érdekében

Stockholm, szeptember 16.

A német fővárosból ideérkezett jelentések szerint londoni körökben úgy tudják, hogy Sztalin újabb követeléssel fordult Londonhoz a másod-

dik arcvonal felállítására ügyében. Hírszerint Sztalin részletes tervet dolgozott ki és küldött Londonba a második arcvonal felállítására vonatkozólag.

Ezzel kapcsolatban Berlinben hangsúlyozzák, hogy Sztalin újabb kétségbeesett sürgetése élenken bizonyítja, miszerint egyre rosszabbodik a Szovjet katonai helyzete.

Bulgária sorsa összekapcsolódott a tengelyhatalmak sorsával

Szofia, szeptember 16.

Filov bolgár miniszterelnök a kormány tagjai, a hadsereg képviselői és a magasrangú tisztviselők előtt

beszédet mondott. Ebben hangoztatta, hogy Bulgária latbaveti erejét a bolsevizmus leküzdése érdekében Bulgária sorsa összekapcsolódott a

tengelyhatalmak sorsával s a bolgár nép a király köré csoportosulva teljesíti kötelességét.

Légiriadó alatt csak a legszükségesebb esetben szabad a távbeszélőt használni

Budapest, szeptember 16.
A postavezérgazgatóság felhívja a közönséget, hogy légiriadó esetén annak megszűnésétől számított 12 órán át a távbeszélőt mind helyi, mind távolsági forgalomban csak elkerülhetetlenül legszükségesebb esetben vegye igénybe. Nagy közérdek fűződik ugyanis ahhoz, hogy ilyenkor a távbeszélőberendezések és összeköttetések elsősorban a légitámadással kapcsolatban hatósági és közérdekű beszélgetésekre álljanak rendelkezésre és forgalomtorlódás ne keletkezzen. Ha a felhívásnak nem lesz eredménye, a posta a kérdéses időre a távbeszélőforgalmat a szükséghez képest felfüggeszti. (MTI)

Emlékezzünk

Szeptember 16.

1914. Orosz Sándor a nagyváradi 37. közös gyalogezred tizedese Racánál a legszörnyűbb tűzeréségi és gyalogsági tűzben átvészelt a Drinán, hogy zászlóaljparancsnokának egy igen fontos jelentését a dandárparancsnoksághoz vigye. Hősi tettének értékét különösen emeli az, hogy a zászlóalj igen válságos helyzetben volt és Orosz Sándor önfeláldozó cselekedetével, más összeköttetés híján, hozzájárult ahhoz, hogy a magasabb parancsnokság erről tudomást szerezzen és megtegye a szükséges intézkedéseket.

Rendkívül értékes szolgálatának és bátorságának jutalma a nagy ezüst vitézségi érem lett.

1916. Nehéz és veszélyes helyzetben a leleményes ügyességnek, a csüggedetlen lélekjelenlétnek és az eredményes kötelességteljesítésnek szép példáját adta Mayer János szakaszvezető, tábori pilóta, aki a volt cs. és kir. légihaderő 9-ik sz. repülő századában teljesített sikeres harctéri szolgálatot.

Mint szakaszvezető, tábori pilóta, a kis ezüst vitézségi éremnek elnyerése óta egymásután 24 nagytávú felderítő repülést végzett az ellenséges orosz vonalak mögött. Az egyik ilyen merész légi útja alkalmával repülőgépe súlyos tűzeréségi találat érte, amely gépének kormányzóközpontját is megromlaltta. Mayer pilóta ennek ellenére bámulatos lélekjelenléttel és nyugodalommal, valamint ügyes szakasztudással, gépével a saját vonalak mögött, simán földre tudott szállni. Ekként sikerült gépét a benne ülőkkel együtt a biztos hadifogságtól megmenteni.

Mayer tábori pilótának minden egyes távoli felderítő repülőútja értékes megfigyelő eredményvel járt és mint kiválóan ügyes és leleményes repülőgépvezető volt ismeretes.

E derék szakaszvezetőt, tábori pilótát, ezen bátór és eredményes magatartásáért a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Diákok figyelmébe!

Tornacipő érkezett a Körösvidék-bolt cipőosztályára.

Több mint háromezer katonát vesztek az angolok Dieppenél

Amsterdam, szeptember 16. Londonból érkező jelentés szerint a dieppei partraszállási kísérletnél az angolok háromezerháromszázötven katonát vesztek. Elesett 170 angol katoná, köztük 40 tisz. Megsebesült 663, ebből 41 tisz. Eltűnt 2567 katoná, köztük 130 tisz.

Tizennégy halálos áldozata van a Románia elleni légitámadásnak

Bukarest, szeptember 16. Szeptember 14-ére virradó éjjel elenséges repülőgépek támadást intéztek Románia több helysége ellen. A bombák katonai és ipari berendezésekben nem tettek kárt. A polgári lakosság körében tizennégy halálos áldozata van a támadásnak.

Csütörtökön Békéscsabára érkezik Valkó László

országos szociális felügyelő

Valkó László országos szociális felügyelő szeptember 17-én, csütörtökön reggel Békéscsabára érkezik. Az országos szociális felügyelő mostani látogatása során megtekinti az ONCSA-házakat. Mint ismeretes, városunkban ötvenkét házat épít az ONCSA a sokgyermekes családok részére. A házak építési munkálata befejezés előtt áll. Előreláthatólag ebben a hónapban teljesen elkészülnek az ONCSA-házak, úgyhogy még az ősszel beköltözhetnek abba a sokgyermekes családok. Valkó László országos szociális felügyelő békéscsabai tárgyalásai során valószínűleg véglegesen döntenek atekintetben is, hogy az ONCSA-házakat melyik napon adják át a sokgyermekes családok részére.

Bonka Mózes mélyszégyen fájdalommal, de a jószágos Isten akarataiban megnyugodva, szomorodott szívvel tudatja, hogy a drága jó hitves, gyermek és testvér

Bonka Mózesné

szül. Mező Terézia

folyó hó 16-án délelőtt 1/29 órakor hosszú, de türelmesen visszaszevedés után életének 52-ik, boldog házasságának 33-ik évében visszaadta nemcsak lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk földi maradványait, folyó hó 18-án, pénteken délután 3 órakor fogjuk a Thurzó-utca 30 szám alatti gyászházba, a ref. egyház szertartása után, a Körösöntúli ev. temetőben örök nyugalomra helyezni.

Békéscsaba, 1942. szeptember 16.

ÁLDOTT EMLÉKED SZIVÜNKBEN ÖRÖKKE ÉLNI FOG!

A gyászoló család.

Letárgyalták a fekete piac és a zügforgalom ellen életbeléptető rendszabályokat

Budapest, szeptember 16. Hétfőn délután igen fontos tanácskozás volt a közellátásügyi minisztériumban Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével. A megbeszélésen résztvett Lossonczy István közellátásügyi miniszter, Jurcsák Béla és Rozvány Lajos közellátásügyi és Barányos Károly földművelésügyi államtitkár. Az értekezleten megbeszéltek a közellátás időszerű kérdéseit, valamint a termelés jövő problémáit,

továbbá mindazokat a tervezett rendszabályokat, melyeket Lossonczy miniszternek Szabadkán a fekete piac és a zügforgalom ellen tett kijelentéseivel kapcsolatban készülnék keresztülvinni.

Márkás férfikalapok és férfisapkák

nagy választékban kaphatók a Körösvidék-bolt divatoszátyán.

ÁRPÁD Filmszínház

Szerda, csütörtök, péntek

A legújabb magyar film:

2000 pengős férfi

Simor Erzsé - Bulla Elma - Hajmássy Miklós

Előadások kezdete: vasárnap 5, 5, 7, 9, hétköznap 5, 7, 9 órakor. — Naponta az első előadás zóna. — Telefon 259.

Felhívás

a cséplési ellenőrökhez

Felkérem azokat a cséplési ellenőröket, akik ezidőig még nem adták be a „K” minták harmadik példányait, feltétlenül hozzák be hezzám a Népház 1 sz. szobájába, hogy a díjjegyzéken feltüntetett összeg helyességét a harmadik példányok alapján megállapíthassuk és jóvá hagyassuk. Ügyesintén azok az ellenőrök is jelentkezzenek a legrövidebb időn belül, akik 5% nál több idegen magot állapítottak meg és hagytak vissza egyes gazdaknál, de ezt a körülményt kimutatásba foglalva még nem adták be.

Azok az ellenőrök, akik összesítő kimutatást még nem adták be, legkésőbb szombatig (szept. 19-ig) adják be.

Békéscsaba, 1942. szept. 16.

Apró Sándor

Békéscsaba m. város közellátási ügyosztálya

117/1942 K. e. sz.

Hirdetmény

A m. kir. közellátásügyi miniszter 109 900/1942 K. M. sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy minden kereskedő, akinek bab, borsó, lenese, keserű csillagfürtmag, lébab, hajdina, vagy cirekmagból 2 qt. mákból 1 qt. meghaladó készlete van birtokában, köteles egész készletét szeptember 17-ig a Magyar Hüvelyes- és Olajosmagkiviteli Egyesülethez (Budapest, V. Alkotmány-utca 27.) bejelenteni. Ha a bejelentet készlet nem a bejelentő tulajdona, a tulajdonos nevét a bejelentésben külön fel kell tüntetni. Jövőben a fenti terménykészletben bsálló mindennemű változást havonként, minden hónap 5-ig kell bejelenteni.

A bejelentési kötelezettség alá eső készleteket zár alá helyezetteknek kell tekinteni és azokat felhasználni, illetőleg forgalomba hozni csak a közellátásügyi miniszter rendelkezései szerint szabad.

Aki a bejelentést elmulasztja, vagy valótlan adatokat jelent be, vagy a zár alá helyezett készleteket forgalomba hozza, kihágást követ el.

Békéscsaba, 1942. szept. 14.

A polgármester mb.:

Dr. Gall Géza tanácsnok.

Rádió

A rádió csütörtöki műsora:

7: Hírek. Reggeli zene. 10: Hírek. 10.15: Könnyű zene. 11.20: Ravek Spanyol rapszódia. 11.40: Színész visszaemlékezések. 12.10: A József nádor 2. honvédegyalozezred. 1.30: Honvédeink üzennek. 2: Sovinszky László szalonzenekara. 3.20: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. 4.15: Ruszin hallgatóknak. 5.20: Zeneköltők mosolya. Előadás hanglemezekkel. 6.05: Kertészeti időszerű tanácsadó. 6.30: A bécsi fúvósegyüttes műsora. 7: Hírek. 7.20: A GPU című film díszbemutatója az Urániából. 7.55: külügyi negyedóra. 7.50: Nóta, tánc, opera és hangjáték. 9.40: Hírek. 10.10: Üzen az otthon. 11.20: Gáspár Lajos és cigányzenekara muzsikál.

Fizessen elő a Körösvidék-re!

Minisztertanácsot tartott a kormány

Budapest, szeptember 16. (MTI) A kormány tagjai kedden délután 5 órakor Kállay Miklós miniszterelnök elnökletével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, melyen időszerű kormányzati ügyekkel foglalkoztak, az éjszakai órákban ért véget.

Tessedik Sámuel

A mezőgazdasági szakoktatás, a termelési reformok és a falugondozás nagy magyar apostolának kétszázadik születési évfordulója

Irra: GESZTELYI NAGY ZOLTÁN

II.

Magyarország mindig büszke lehet arra, hogy az első gazdasági szakiskola, Tessedik kezdeményezésére, minden országot megelőzően, nálunk nyílt meg. Nevezetes évszám ez, nemcsak a mezőgazdasági szakoktatás, de az egész nevelésügy történetében is.

Az egyszerű falusi pap munkás életének keresetéből építi fel eleinte általános, majd később mezőgazdasági jellegű szakiskoláját. Rákölti összes jövedelmét, az iskola tanítóit is maga fizeti. Csak Harruckern földesúr birtokából kér és kap eleinte 6, majd 340 hold földet az iskola gyakorlati céljára. Ebben a »gyakorlati gazdasági és ipariskolában« ugyanis nemcsak tanítottak, de a növendékek dolgoztak is. Szövő- és fonóüzeme is volt az iskolának, ahol nemcsak kendert és lent, hanem gyapjút és selymet is feldolgoztak. Tessedik iskolája nem vonta el a gazdálkodástól a szegény földműves gyermekét. Önála fonással és más iparral megkeresték a tanulók a ruhájukat, könyveiket, sőt még pénzt is vittek haza és közben még hasznos mesterséget is tanultak.

Iskolájának értékét hamar felismerték és annak, pár évre a megnyitás után, már több mint 900 tanulója volt. Az eredmények olyan szembevethetőek voltak, hogy arra a kormányzat és az egyház felsőbbsege is felfigyelt és állandóan újabb nagy pedagógiai feladatokkal bízták meg őt. Tessedik híre és tekintélye messze eljutott, többször részesült kitüntetésben és meghívást kapott az orosz cártól, majd Németországból is a gazdasági oktatás megszervezésére.

A magyar sors azonban Tessediket is elérte. A csodálatot és elismerést irigység és rosszakarat váltotta fel, a túlzottan puritán Tessediknek a legjobb, legnemesebb szándékú elgondolásait is félremagyarázták, sőt még azt is hibájául rótták fel, hogy állandóan tanult. Iskoláját a saját működési köréből kikerülő kislátókörű, rosszakaratú emberek elgáncsolták és a teljes közöny folytán — pár évi előzetes szünetelés után — Tessedik anyagi tönkremenetelével, 1806-ban végleg megszűnt. Elkéseredve írja ekkor a magyar közönséghez híres röpiratát, szemrehányva azt, hogy »csak éppen a termőföld és a társadalom jólétének alapja nélküli Magyarországon az iskolát«.

A meggyújtott fáklya azonban nem aludt ki és a szarvasi iskola nyomán újabbak keletkeztek. Így Tessedik tanácsai alapján létesítette húsz évvel később nagy kortársa, Festetich György Keszthelyen a Georgikont, »mint tudományos gazdasági iskolát, »gazdatisztek képzésére«, majd Nákó Kristóf a torontálmezei Nagyszentmiklóson a »kis mezőgazdasági isko-

lát« jobbágyai fiai számára. De arra is büszke lehet Magyarország, hogy 1839-ben Rohoncon állították fel az első téli gazdasági iskolát, ezt az oly nagyszerűen bevált iskolatípust, melynek elgondolását szintén Tessedik rendszerénél láthatjuk először.

A gazdasági szakiskola megalapítása mellett óriási jelentősége volt Tessediknek, mint gyakorlati gazd-

nak, illetve közzgazdának is. Mindjárt szarvasi letelepedése után nem politikál, de munkához lát, kísérleteket folytat és javított gazdálkodási formák bevezetésére buzdítja a népet. Ezirányú gyakorlati munkája három pontban foglalható össze, és pedig: a szikes talajok javítása, a lucerna és lóhere bevezetése és a fásítás. (Folyt. köv.)

A légoltalmi elsötétítés ideje alatt tolvaj járt az egyik városi kézbesítő lakásán

Szeptember 12-re, péntekről szombatra virradó éjjel tolvaj járt a Wlassics-utca 12 szám alatti házban, Falvai (Fabulya) György városi kézbesítőnél. Az ismeretlen tettes a ház folyosóján találta Falvai (Fabulya) György városi kézbesítő »Astrál« gyártmányú 755.651 gyári számú ke-

rékpárját, melyet ellopott. A városi kézbesítő reggel fedezte fel a lopást, melyről jelentést tett a rendőrkapitányságon. A rendőrség erőes nyomonkísért indított az ismeretlen tettes kézrekerítésére, aki a légoltalmi elsötétítés ideje alatt követte el a tolvajlást.

Miért oly rozogák a szovjetiskolák?

(Honvéd haditudósító század. — Fercenz Gyárfás háj. őrmester.)

Sokszáz újonnan elfoglalt községben volt alkalmunk betekinteni a szovjet tanítás rendszerébe.

A vörösök már a kezdet-kezdetén rájöttek: felfogásukat csak az iskolákon keresztül tudják átültetni az orosz nép lelkébe. Megállapították, hogy a magántulajdon világában nevelkedett emberekre — különösen falusi viszonylatban — nem építhetnek, ezek sohasem lesznek a bolsevizmus hívei.

Ezért a legkisebb faluban is iskolát létesítettek. Először nagyobb falusi házakban kezdtek tanítani — leggyakrabban — szakképzés nélküli pártemberek. A betűvetésnél sokkal fontosabb volt a bolsevizmus népszerűsítése. Később egyszerű típusú iskolákat kezdtek építeni.

Az épületeket vöröstégglából húzták föl. Kívül nem vakolták. Így már a színnel jelezték: a vörös iskolákban vörösré mázolja a lelkeket... Az iskolaépületek négyzetalakúak, egyszoba-konyhás lakásuk is van bennük a tanítóknak. Az ablakok sűrűek, de európai méretekhez viszonyítva szűkek. A padokban hármással ültek a tanulók. A fehérre meszelt falakat a vörös eszmék mindenhatói: Marx, Engels, Lenin, Sztalin és más szovjetnagyságok mellett térképek s a vörös forradalom fontosabb jeleneteit megörökítő képek díszítik. Ujabbban a megszokott egyhangúságot a szövetséges hadseregekről és katonákról óriási tömegben kiadott falragaszokkal színezték.

Minden iskolának négyosztályú alsó, az elemi képzésnek megfelelő és háromosztályú, a mi fogalmaink szerint polgári iskolának megfelelő tagozata volt. Magasabb képzés eléréséhez még három »vá-

rosi« osztályt kellett elvégezni és úgy iratkozhatott be az egyetemre, vagy akadémiaira a hallgató...

Nem mulasztottuk el, hogy falvaként legalább néhány percre fel ne keressük az iskolát. Meglepetéssel tapasztaltuk, hogy minden épület mellé, nagy és rendszeres következetességgel üttört-kopott felszerelt táblák össze, jobbik esetben deszkából, de leginkább agyaggal tapasztott fonatból. Az összhangot még a legapróbb részleteiben sem tűrő gondolkodás és izlés, külső formájában is eltorzította egy-kettőre az iskolát. A piros bádoggal fedett tetőzetet, a keményfából készített ablakokot, rámaikat és ajtókat senki sem gondolta. Ha használhatatlanná vált az ajtó, vagy ablak — egyszerűen befalazták. A tetőfedő egy-egy helyen felpattant, az irtóztató sebességgel száguldó szél belekapaszkodott és sokszor köröskörül felgöngyöltette.

A rendszer központi irányítással és költségvetéssel építette az iskolákat, fizette a tanítókat. Az épületek karbantartása, a fűtés, világítás és takarítás azonban már a községi szovjettanácsokra hárult. Így »egyszerűsödött le« a helyzet odáig, hogy alig hét-nyolc éves épületek elhanyagolt romokhoz hasonlítanak...

A vörös tanítóknak még gondolatban sem volt szabad lélekről, Istenről elmélkedni. »Marx megmondta«, »Engels kifejtette«, »Lenin és Sztalin bebizonyította«, hogy »a világ összes kérdéseiben a kommunizmus jár egyedül a helyes úton«. — Ez volt itt minden érv és tanítás. Ez a »csalhatatlan tétel« nem tűrt ellentmondást. Aki tovább merészkedett, amögött azonnal becsapódott a börtön ajtaja...

HÍREK

— Zalay György Tótkomlós új főjegyzője. A napokban folyt le a tótkomlói főjegyzőválasztás. A képviselőtestület tisztújító székén Szabó Lajos dr. szolgabíró elnökölt. A tisztújító szék egyhangúan Zalai György, anyakönyvvezetőhelyettes segédjegyzőt, eddigi behelyettesített főjegyzőt választotta meg főjegyzővé. A választással megüresedett anyakönyvvezető-segédjegyzői állásra pedig Szokolay Pált, Tótkomlós volt főjegyzőjét választották meg.

* Halálozás. Bonka Mózesné szül. Mező Terézia életének 52.ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hé 18 án, pénteken délután 3 órakor lesz Thurzó utca 30 szám alól. Férje, édesanyja, testvérei gyászolják.

— A burgonya termelői ára. Lapunk tegnapi számában közöltük, hogy országosan megállapították a burgonya árát. Vitéz Jánossy Gyula polgármester közli, hogy az ármegállapítás érdekében a burgonya termelői ára a következő métermázsánként: Nyári rózsa 21, Gülbaba 20.50, őszi rózsa 19.50, Ella 17, Woltmann 16, Krüger 15.50, ipari Krüger 15.10, ipari Krüger 14.60 pengő. A fenti árakhoz, amennyiben a termelő piacra hozza az árut, vagy azt házhoz szállítja, mázsánként 3 P hozzászámítható. A hatóság szigorúan ellenőrzi az árak betartását.

— Békéscsabai anyakönyvi hírek. Született: Vlucsko Jánosnak fia János, Lonovics Jánosnak fia János István, Frenkel Arminnak leánya Kornélia, Hatzelhoffner Jánosnak leánya Mária Terézia, Pollák Mórinnak fia László, Cselovszky Mihálynak fia Mihály, Pribojszky Pálnak fia András, Baukó K. Andrásnak fia András, Ignát Jánosnak fia Mihály, Schmidt Antalnak fia Antal György. — Házasságot kötöttek: Sztaszni János Mochnács Erzsébettel, Liskai János Kis Eszterrel, Schwertner József Farkas Máriával, Pribojszky Adám Hornyák Ilonával. — Elhaltak: Pataj János 51 éves, Zahorán Mátyás 67 éves, Paulcsik István 1 hónapos, Bagyinka Pál 65 éves, Csabjanszky Ferenc 7 hónapos, özv. Medovarszky Pálné Zahorán Dorottya 61 éves, Maczák György 20 éves.

— Elektromos ablakmelegítő a MAVAUT-kocsikon. Az Államvasutak közötti gépkocsijüzeme, a MAVAUT a birtokában lévő autóbuszokra és tehérgépkocsikra elektromos ablakmelegítő készülékek felszerelését határozta el. Legközelebb 400 ilyen készüléket rendel meg és szerel fel.

Oroszháza A monori határpálya felgyújtott egy szalmakazlat. Az oroszok tüzoltók az értesítés után azonnal kivonultak a helyszínre. Odáad munkájuknak köszönhető, hogy a veszedelmes tűz nem terjedt tovább.

CSABA MOZGÓ

Előadások kezdete: vasárnap 3, 5, 7, 9, hétköznap 5, 7, 9 órakor. Naponta az első előadás zóna. Telefon 91. Nyitott tétől 10 éven aluli gyermekek a 4300/1924 M. E. sz. rendelet 12. §-a értelmében az előadásra nem bocsáthatók be.

Csütörtökön és pénteken

A becsületes kisiparos harca a tisztességtelen nagyító ellen:

Lélekkúfárok

Otto Trosler, Irene von Meyendorff, Oskar Sima, H. Oldon

— Jelvényeket kapnak a Női Honvédelmi Munkaszervezet tagjai. A Budapesti Közlöny vasárnapi számában egy körrendelet jelent meg, mely szerint a Kormányzó úr jóváhagyta, hogy a Női Honvédelmi Munkaszervezet tagjai jelvényeket és megkülönböztető jelzéseket viselhessenek. A rendelet háromféle jelvényt rendszerez, és pedig a központi munkabizottság, a kerületi munkabizottság és a helyi munkabizottság részére. A jelvény himzett pajzs-alakú keretben a magyar címer, felette felirat: Női Honvédelmi és a címer két oldalán M. Sz. betűk. A jelvényt a legfelső ruhadarabon, a mell jobboldalán kell viselni.

— Különös szerencsétlenség. Különös szerencsétlenség érte kedden Hankó György 49 éves villanytelepi alkalmazottat, békéscsabai, Achim-utca 27. szám alatti lakost. Hankó György egy magas póznán szerelési munkálatokat végzett, miközben a biztosítóív ismeretlen módon kikapcsolódott és a villanytelepi alkalmazott hanyattesett. Nem zuhant azonban le, hanem a lábtartónál fogva fejfelé lefelé függött a póznán, addig, amíg munkástársai ki nem szabadították veszedelmes és kínos helyzetéből. A kihívott mentők részesítették elsősegélyben a lábán megsérült Hankó Györgyöt, akit aztán lakására szállítottak.

— A leventeleányok a honvédek-ért. Szilágycsikiben a leventeleányok készítettek el az összegyűjtött téli ruhát, ők mosták, vasalták, fejtették és dolgozták fel újra. Még az összegyűjtött gyapjút is megfonták és megkötötték érmelegítőnek. Szendrőben ugyancsak igen szorgalmasan kapcsolódtak be a gyűjtésbe. Laskodon vasat, rongyot gyűjtöttek, babot, borsót, természetek a leventeleányok. Zágonyban toborzó leventeleánygyűlést tartottak s Magyarország legkeletibb községében így harminc taggal szaporodott a leventeleány-köszorú létszáma. A lányok naponként kint dolgoznak a határban, ezért a leventeleány-foglalkozásokat vasárnaponként tartják.

— Az új textilipari árendszet. A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelenti Budapestről, hogy az elmúlt napokban sorozatosan megjelentek a hivatalos lapban azok a rendeletek, amelyek az új textilipari árendszert annak hitvatva kialakítani. Rendezték a gyapjú-, pamut-, selyem-, műselyem-, len-, kender- és kötszövőipari árakat. Az új árendszet lényege, hogy a belföldi nyersanyagból készült cikkek árát fixirozták, az olyan anyagoknál pedig, amelyek részint belföldi rémint külföldi nyersanyagokból készülnek, úgynevezett árkülönbözeti számla készítésére kötelezik az érdekelt vállalatokat, amelyből ki kell tennie, hogy mennyi belföldi és mennyi külföldi nyersanyag foglaltatik az árban, a gyáros azután az adott arány szerint kalkulálhat, de így is csak bizonyos hatóságilag megállapított maximális határérték alatt. Az új árendszet tehát, míg egyrészt védi a fogyasztó érdekeit, másrészt ügyel arra is, hogy a gyáros igaztalanul kárt ne szenvedjen és főleg hátrányba ne kerüljön olyan versenytársaival szemben, akik valamely oknál fogva kedvezőbb rezsivel termelnek.

— Göbbels német birodalmi miniszter látogatása a velencei magyar műcsarnokban. Velencéből jelentik: A velencei filmversenyekre ideérkezett Göbbels német birodalmi miniszter meglátogatta a Biennale képzőművészeti kiállítását. A birodalmi miniszter Pavolini olasz népművelési miniszter, valamint gróf Volpi di Misurata olasz államminiszter, a kiállítás elnöke és sok más olasz és német előkelőség kíséretében érkezett a Biennale területére, ahol először a német pavillont, majd a hadereg, a repülés és tengerészet kiállításait, folytatódva pedig a magyar műcsarnokot tekintette meg. A magyar nemzeti lobogó alatt a műcsarnok előtt összegyűlt magyar küldöttség élén Haász Antal miniszteri osztályfőnök a magyar-német fegyverbarátság szellemében köszöntötte Göbbels birodalmi minisztert és magasrangú kíséretét, akik hosszabb ideig járták végig a magyar műcsarnokot. A miniszter igen szíves hangon emlékezett meg a magyar filmművészek nemzetközi tanulmányjáról, akiket az ő meghívása alapján a német birodalmi filmkamara látott vendégül.

M á r k á s férfikalapok és férfisapkák

nagy választékban kaphatók
a Körösvidék-bolti divatosztályán

— Az ifjúság pályaválasztási irányítása. A Székesfevárosi Pályaválasztási Tanácsadó és Képességvizsgáló Intézet (VIII. Mária Terézia-tér 8) kiadásában ügyesen szerkesztett, olvasó füzetek jelennek meg a keresztény magyar ifjúság pályaválasztásának irányítása céljából. Az első füzetek a nagyobb ifjúsági tömegeket érintő ipari és kereskedelmi hivatások pályaválasztási tudnivalóit tartalmazzák. Külön füzet ismerteti a sorozatban a lányok számára is alkalmas ipari foglalkozásokat, más füzet a fiúknak való ipari és kereskedelmi pályákról nyújt áttekintést. Nagy érdeklődésre tarthat számot az a füzet is, amely a tanoncletre szerződő ifjak jogi és gyakorlati tudnivalóit foglalja össze.

— A gyümölcsösök bekerítése a nyulak, kóbor állatok és tolvajok ellen igen fontos, de ma nagyon költséges. Miképpen lehet a legolcsóbban megfelelő kerítést készíteni, erről, valamint az őszi ültetés módjáról, a konyhakerti növények vetésforgójáról, a kis araszoló hernyó elleni védekezésről, az almaosztályozás módjáról, a gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés, a baromfi- és méhtenyésztés időszerű teendőiről ír a Magyar Gyümölcs legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozással egy alkalommal ingyenes mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, V., Vilmos császár-út 76.

— Ezen a héten a Medvegy és a dr Südy gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

— Szurkálás. Herczeg Béla kefékötősegéd, Bessenyei-utca 15 sz. alatti lakos szerdán délelőtt megjelent a rendőrségen és előadta, hogy kedden este fél 9 órakor a Bessenyei-utcában megtámadták és bicskával megszurkálták. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Vaklármá egy kútba ugrott kandúr körül. Pecséről jelentik: Pecsér az egyik ház kútjából vizet akart meríteni a gazdaságához. A védőr beleütközött valamibe. Az asszony ijedségében cseresznye-hullának nézte a kút vizében úszó valamit. Óriási lármát csapott, az asszonyok összefutottak a környékről és rendőrökért, valamint tűzoltókért telefonáltak. Közben az utcán játszódonó gyerekek keccsel felhúzták a „szörnyű” leletet. Az asszonyok rémülten takarták el az arcukat és csak akkor fordultak vissza, amikor az egyik gyerek elkiáltotta magát: Hísz ez kandúr! A változásnak megörültek a házbeliék, de a kút vizéből nem hajlandók inni.

SPORT

Játékvezetőküldés a vasárnapi labdarugómérkőzésekre

A vasárnapi labdarugó mérkőzéseket a következő játékvezetők vezetik:

- CsAK—M. Székely MSE Hazai,
- B MAV—Szabadkai AK Tomka,
- AEGV—MTE II. Kristóf,
- OMTK—NSC Kovan,
- GyAC—BISE Énekes,
- GyTE—B Hunyadi Salfelvy,
- GyAC II - End.ódi LE Énekes,
- GyTK—N MAV Varkonyi,
- T Levente—Rokka Tóth S.,
- CASS—Sz. Turul Erdős,
- MSE—KoTE Györi,
- Nsz. Bocskay—CsAK II. Vay,
- Nsz. Levente—NAC II. Szamosvölgyi,
- Sz Turul II.—B MAVII Szarvas,
- B Hunyadi II.—O. Levente Szamosvölgyi M.,
- CsSK—Battonyai LE Krauszpé,
- KoTE II.—Nagyszenási LE dr Magyar,
- Gyula LE—N. MAV II. Szamosvölgyi J.

Tőzsde

1942. szept. 16-i békéscsabai

állatárak:	terményárak:
Borja 130-150	Báza 30-40 m
Marha 135	Árpa 24-50 m
Juh 100-120	Zab 25-30 m
Híz. mertés 195-210	Szem. teng. — m
Szv. „ kg 200-320	Csöv. 13-40 m
Hízott liba 280 m	Korpa 18-60 m
„ ruca 250 m	Bab 60-90 m
Csirké sült. 350 m	Köles 31-90 m
„ rántani 350 m	Tökmag 45-60 m
Fyúk 210 m	Luc. mag —
Dulyka 210 m	Széna rétt 8-17 m
Gyöngytyúk 210 m	„ luc. 11-17 m
Fojás kg-ja 3-10 m	Szalma al. 4-07 m
„ db-ja 15-16 m	„ tak. 4-07 m

APRÓHIRDETÉSEK

Azonnali belépésre bejárónőt felvesszék. Urszinyi Dezső utca 9. Kővári pékkel szemben.

Egy fiatalember napszemes munkának felvétetik. Dudás cserépkályhás, I. ker. Bánát utca 1 szám

Fü- vagy leánytanulót szabószághoz felvesz Imry és Olláry, Andrásy út 16

Zongora sürgősen eladó. Munkácsy utca 2 sz.

Megbízható bejáró-takarítónőt keres a Lówy faterlep.

Kifutót keres Uhrin péküzem. I. Egrecsy utca 22 sz.

Gyakorlott gépirónő ügyvédi irodában alkalmazást nyerhet. Dr Linder Károly, Apponyi utca 2

MÁVAUT autóbusszmenetrend

Érvényes 1942. évi június 1-től további intézkedésig.

Békéscsaba—Gyula					
x				x	
8.50	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk.	11.40	
9.04	ind.	Evangelikus árvaház	ind.	11.26	
9.24	érk.	Gyula Kossuth-tér (fm.)	ind.	11.06	
9.26	érk.	Gyula Komló-szálló	ind.	11.04	
9.28	érk.	Gyula törvényszék	ind.	11.02	
9.30	érk.	Gyula városháza	ind.	11.00	

Békéscsaba—Mezőberény—Köröstarcsa					
—	—	ind.	Békéscsaba MAV p. u.	érk.	19.00
6.00	12.45	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk.	8.40 18.50
6.25	13.10	ind.	Békés városháza	érk.	8.16 18.26
6.51	13.36	ind.	Mezőberény község.	érk.	7.50 18.00
7.08	13.51	érk.	Köröstarcsa posta	ind.	7.34 17.44

Füzesgyarmat—Szeghalom—Mezőberény p. u.					
5.05	—	—	i. Füzesgyarmat közsh. é.	—	16.25
5.35	—	16.20	i. Szeghalom Templom-t. i.	8.01	15.55
6.05	—	17.20	i. Körösladány község.	7.31	15.26
6.20	7.34	13.55	17.44	i. Köröstarcsa posta	7.08 7.30 13.51 15.03
6.44	7.49	14.10	17.59	i. Mezőberény község.	6.51 7.15 13.38 14.46
6.50	—	14.16	—	é. Mezőberény p. u.	— 7.09 — 14.40

Békéscsaba—Szeghalom—Berettyóújfalú					
—	ind.	Békéscsaba MAV p. u.	érk.	19.00	
6.00	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk.	18.50	
6.25	ind.	Békés község.	ind.	18.26	
7.08	ind.	Köröstarcsa posta	ind.	17.44	
8.05	ind.	Szeghalom Templom-tér	ind.	16.14	
8.28	ind.	Csökmő postahivatal	ind.	15.48	
9.10	ind.	Zsáka postahivatal	ind.	15.06	
9.50	érk.	Berettyóújfalú község.	ind.	14.25	

Békéscsaba—Szarvas—Kunszentmárton					
x				x	
13.55	ind.	Békéscsaba MAV p. u.	érk.	—	
14.05	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk.	8.38	
15.02	ind.	Kondoros	ind.	7.42	
16.00	ind.	Szarvas Árpád-szálló	ind.	6.50	
16.39	ind.	Ócsöd község.	ind.	6.10	
17.05	érk.	Kunszentmárton, Fő-tér	ind.	5.35	

x = Csak kifizetésnap működik!

Felvilágosítások a MÁVAUT Főnökségénél, B-csaba, H., Kazinczy-u. 1-3. Telefon: 233.